

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2954

av **Betty Malmberg (M)**

Återföra fosfor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återföringen av fosfor till åkermark ska öka och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reningsverken senast 2030 enligt lag ska vara ålagda att utvinna och återföra all fosfor till åkrarna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alla växter behöver näring i form av bland annat kväve och fosfor. Fosfor är en så kallad ändlig resurs. Det är därför viktigt att ta vara på den fosfor som redan finns i kretsloppet land–stad–land samt att se till att mer fosfor kan återföras till åkrarna. Skulle vi kunna återanvända cirka 80 procent av den fosfor som kommer in till städerna via mat, så skulle vi kunna ersätta nästan hälften av vår import av fosfor och därmed kraftigt höja vår resiliens och sänka vår sårbarhet.

För att åstadkomma detta har det länge funnits ett arbete för att använda och sprida slam från reningsverken på åkrarna. Slammets kvalitet och renhetsgrad har successivt kunnat förbättras men trots idogt arbete har slamspridning aldrig blivit riktigt accepterat av lantbrukarna. Mängden slam som sprids idag är i princip densamma som läget var 2008. Det är tydligt att efterfrågan helt enkelt inte är tillräckligt stor. En relativt ny företeelse som också har uppmärksammats är problem med mikroplaster i slammet. Med tanke på den låga acceptansen då det gäller slamspridning är det därför hög tid att öka innovationsgraden och implementeringen av ny teknik.

Flera länder i Europa ser nu över sina kretsloppspolicyer. Tyskland är det land som har tagit ledningen. De var förvisso inte först ut med att införa slamförbud (det är det redan flera länder som har gjort) men däremot först ut med att ställa ett återföringskrav på fosfor. Något som tvingar fram investeringar i ny teknik för att utvinna och återföra fosfor. Det är något som Sverige borde ta efter.

Europas avloppsorganisationer menar att framtiden ligger i förbränning och utökad utvinning av fosfor från slam. Miljöanalyser då det gäller pyrolys av slam visar att

biokol av slam är bättre än både slam och handelsgödsel ur energi-, klimat- och föroreningsynpunkt. Det finns även flera studier som visar på att förbränning av slam är bättre ur ett humantoxikologiskt perspektiv.

Med hänvisning till att fosfor är en ändlig resurs är det viktigt att kretsloppet land–stad–land fungerar bättre och att fosfor som finns i livsmedel tas om hand i reningsverken och kan återföras till åkrarna. För att möjliggöra ny teknik och innovation anser undertecknad att det krävs lagstiftning om att reningsverken ska åläggas att utvinna och återföra fosfor i giftfri form till jordbruket. Detta måste riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)